

також не ознайомлені з процедурою та установами, де можливо отримати ID карту та закордонний біометричний паспорт. Значна частина засуджених (63,2%) не володіють інформацією про те, як отримати соціальні послуги та до яких державних/недержавних установ можна звернутися. Більше половини опитаних не знають способів пошуку, обрання та запису до сімейного лікаря та не мають достатньо досвіду з користування онлайн-мап для пошуку місцезнаходження потрібного об'єкта, прокладання маршруту та визначення схеми проїзду в громадському транспорті. Виявлено проблеми, пов'язані з необхідністю здійснення безконтактних платежів. Деякі респонденти не орієнтуються з питань використання соціальних мереж для задоволення своїх потреб, наприклад, для працевлаштування після звільнення.

Загалом, дослідження показало, що переважна більшість засуджених дійсно мають потребу в організації онлайн навчання безпосередньо в установах виконання покарань. Найбільш популярні теми повинні стосуватися: цифрової трансформації документообігу (81,1 %), отримання соціальних (63,2 %) та медичних послуг (59,2 %), користування транспортними послугами (53, 5%), здійснення платежів (65,7 %), комунікації та пошуку інформації в інтернеті (53 %), працевлаштування після звільнення (73,6 %).

Відповідно, саме ці теми ввійдуть до навчального модуля «Цифрові навички» у рамках магістерської роботи (як складової Програми підготовки до звільнення засуджених), що реалізується Департаментом виконання покарань Міністерства юстиції України. Планується підготовка відео семінарів з детальними коментарями для слухачів та розробка інформаційних матеріалів для більш детального ознайомлення.

Список використаних джерел

Järveläinen, E., & Rantanen, T. (2020). Incarcerated people's challenges for digital inclusion in Finnish prisons. *Nordic Journal of Criminology*.

Програма діяльності Кабінету Міністрів України (від 12.06.2020 №471) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/file/text/81/f495727n7.pdf>

Кріжік К.С., студентка МП-1
кафедри Школа соціальної роботи
факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА
k.krizhik@ukma.edu.ua

Науковий керівник: **Романова Н.Ф.**, канд. пед. наук, доцент, Національний університет «Києво-Могилянська академія»
natalia.romanova@ukma.edu.ua

ПРОБЛЕМИ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В НАУКМА

Актуальність дослідження проблем студентської молоді в умовах онлайн навчання обумовлена ситуацією, що склалася у нашій країні у зв'язку з пандемією COVID-19. Дослідження свідчать, що локдаун та соціальна ізоляція негативно впливають на психічне здоров'я студентів незалежно від статі (Meda та ін., 2020). Окрім цього, у порівнянні з іншими віковими групами, спостерігається суттєве погіршення емоційного стану через відчуття самотності й перебування у закритому просторі (Barreto та ін., 2020; Labrague, De los Santos, Falguera, 2020). Нестача ресурсів у академічних інституціях, а також соціальна маргіналізація студентів через відсутність адекватних умов для навчання вдома стали значними бар'єрами для навчання в онлайн-режимі (Zhong, 2020). Серед захисних факторів, здатних покращити ситуацію, ряд дослідників називають соціальну підтримку, заходи з підсилення стресостійкості, резилієнс та різні механізми коупінгу (Yu та ін., 2020; Labrague, De los Santos, Falguera, 2020).

Наразі складно сказати, яким чином справляються з проблемами студенти першого курсу, оскільки, на відміну від студентів старших курсів, вони не мають досвіду адаптації до академічного навчання загалом. Для цього у листопаді 2020 року Центром соціальної роботи, адаптації та підтримки студентів НаУКМА було проведено дослідження, у якому взяли участь 513 студентів-першокурсників із різних факультетів. Мета онлайн-анкетування – вивчення проблем, з якими стикаються першокурсники під час адаптації до університетського життя саме в умовах дистанційного навчання.

Аналіз опитування свідчить, що респонденти мають серйозні проблеми з навчанням у академії. Більше третини зазначили, що не готові до самостійного навчання (32%), ще частина вказала, що вони «не знають/не вміють/не розуміють, як самостійного знаходити навчальну інформацію» (28,9%), деякі студенти не можуть звикнути до організації онлайн навчання в університеті (14,6%) й умов студентського життя (8,9%), не знають, як налагодити взаємовідносини з одногрупниками (8,2%) та викладачами (7,6%).

Ще одна група проблем стосується процесу підготовки до першої сесії. Важливо зазначити, що 65% з усіх опитаних хотіли б обговорити тему підготовки до сесії з соціальним працівником «як незалежною професійною особою», щоб краще розібратися зі своїми проблемами. Серед найбільш популярних тем, які вони хочуть обговорювати – «як пережити й не завалити дедлайни» (46%) та «як уникнути стресу наприкінці триместру» (33%).

Загалом, переважна більшість респондентів (67,7%) зазначили, що дистанційне навчання уповільнює їхню адаптацію до університетського життя; ще 39,4% осіб назвали порушення звичних комунікацій одним із факторів, що заважає їм добре навчатися в НаУКМА. Серед інших проблем: напруга, втома від занять (67%); складні фінансові умови (10,9%); житлові умови вдома, проблеми в родині (12,5%); завищені вимоги викладачів (24,6%) та власна неорганізованість (61,9%).

Отже, за результатами дослідження можна констатувати, що першокурсники дійсно стикаються з рядом труднощів у процесі дистанційного навчання, які пов'язані з процесом адаптації. Серед соціальних послуг, які б вони хотіли отримувати, називалися: послуги консультування, соціального супроводу, адвокації інтересів, налагодження комунікації всередині групи та з викладачами. Саме на надання таких послуг спрямована діяльність Центру соціальної роботи, адаптації та підтримки студентів НаУКМА, що діє при відділі по роботі зі студентами з осені 2020 року. За цей час послугами скористалися більше 300 студентів з різних факультетів та курсів, тому нагальною є потреба проведення моніторингу щодо ефективності їх надання та запровадження інших послуг.

Список використаних джерел

- Barreto, M., Victor, C., Hammond, C., Eccles, A., Richins, M. T., & Qualter, P. (2020). Loneliness around the world: Age, gender, and cultural differences in loneliness. *Personality and Individual Differences*, 169, 110066.
- Cotton, D. R., Nash, T., & Kneale, P. (2017). Supporting the retention of non-traditional students in Higher Education using a resilience framework. *European Educational Research Journal*, 16(1), 62-79.
- Crosling, G., Thomas, L., & Heagney, M. (2008). *Improving student retention in higher education: the role of teaching and learning*. Routledge.
- Labrague, L. J., De los Santos, J. A. A., & Falguera, C. (2020). Social and emotional loneliness among college students during the COVID-19 pandemic: the predictive role of coping behaviours, social support, and personal resilience.
- Meda, N., Pardini, S., Slongo, I., Bodini, L., Zordan, M. A., Rigobello, P., ... & Novara, C. (2020). Students' mental health problems before, during and after COVID-19 lockdown in Italy. *Journal of psychiatric research*.
- Yu, H., Li, M., Li, Z., Xiang, W., Yuan, Y., Liu, Y., ... & Xiong, Z. (2020). Coping style, social support and psychological distress in the general Chinese population in the early stages of the COVID-19 epidemic. *BMC psychiatry*, 20(1), 1-11.
- Zhong, R. (2020, March 17). The coronavirus exposes education's digital divide. Retrieved from The New York Times: <https://www.nytimes.com/2020/03/17/technology/china-schools-coronavirus.html>

Кизик С.Р., студентка БП-4
кафедри Школа соціальної роботи
факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА
s.kyzuk@ukma.edu.ua

Науковий керівник: **Романова Н.Ф.**, канд. пед. наук, доцент,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
natalia.romanova@ukma.edu.ua

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ПРИХИЛЬНІСТЬ ДО АРВ-ТЕРАПІЇ СЕРЕД ВІЛ-ІНФІКОВАНОЇ МОЛОДІ

За даними Центру громадського здоров'я МОЗ України, кожен сотий громадянин віком від 15 до 49 років інфікований ВІЛ, що є одним із найвищих показників серед країн європейського регіону. Особливе занепокоєння викликає ситуація з молоддю, оскільки тільки за минулий рік серед